

Jadwiga Puzynina

Zespół Etyki Słowa Polskiej Akademii Nauk

Etyczność komunikacji a jakość kultury (wstęp)

Wielu mądrych ludzi upomina się o humanizm we współczesnej kulturze, zajętej głównie postępowaniem technologicznym i informatycznym, który służy przede wszystkim konsumeryzmowi i coraz bardziej oddala się od problemów i norm moralności. Tymczasem wydaje się, że to one są najważniejszym elementem każdej kultury, tego, co określamy jako człowieczeństwo, co nazywamy duchowością człowieka, duchowością, której bronią zarówno ludzie wierzący, jak i niewierzący, ale podobnie jak Barbara Skarga stwierdzający, że (cytuję) „człowiek to nie jest piękne zwierzę”. Nie jest, bo właśnie duchowością różni się od zwierzęcia.

Do rzadkości należy powoływanie się na niezwykle ważne dla tych, którzy cenią zasady moralności, dokumenty europejskie: *Powszechna deklaracja praw człowieka ONZ z 1948 roku* i *Karta praw podstawowych Unii Europejskiej z 2007 roku* – oba odnoszą się do godności każdego człowieka, godności samego człowieczeństwa i związanego z tym obowiązku szacunku oraz życzliwości wobec wszystkich ludzi. Szacunek wymaga też prawdy w komunikacji i szeroko rozumianej uczciwości, o której wciąż za mało się mówi poza przekazami wiadomości o karaniu przestępców.

Oparcie o humanistyczne wymogi szacunku, życzliwości i uczciwości jest niezwykle ważne dla biznesu i wszelkich instytucji, z których usług ludzie korzystają. Na szczęście od paru dziesiątków lat zaczęto mówić i pisać o ważności tak zwanego ludzkiego kapitału – to określenie jest dla humanistów rażące, ale kryje się za nim zrozumienie ważności tego, jacy ludzie pracują i działają w biznesie. W ostatnich dekadach XX wieku i w wieku XXI pojawiło się wiele książek, artykułów, a także organizacji i debat ekonomistów, ludzi biznesu, socjologów i psychologów, także językoznawców, poświęconych problematyce zarządzania kompleksowego z uwzględnieniem etyki, w tym zarządzania biznesowego. Miałam szczęście zapoznać się z drugim, tak zwanym turkusowym wydaniem niezwyklej książki Andrzeja Bliklego pt. *Doktryna jakości*, łączącej strategię dobrze prosperującego przedsiębiorstwa z bardzo pogłębionym opracowaniem elementów etyki wspierających tę strategię.

Dane mi było również zapoznanie się z bardzo ciekawą inicjatywą doktora Jana Szomburga, prezesa zarządu gdańskiego Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową, organizatora corocznych Kongresów Obywatelskich. We wszystkich debatach i wszystkich publikacjach Kongresu Obywatelskiego problematyce przemysłanej

Jadwiga Puzynina

strategii rozwoju Polski towarzyszy podobnie jak w książce Bliklego pojmowana myśl humanistyczna. W obu tych inicjatywach dostrzegam bardzo mi bliskie dążenie do likwidowania lub przynajmniej zmniejszania zasięgu „wojny polsko-polskiej”.

Serdecznie Państwu życzę inspirującej lektury oraz dobrych, bogatych merytorycznych dyskusji, w różny sposób nawiązujących do humanistycznej myśli w zakresie wszelkiej międzyludzkiej komunikacji i ludzkiej działalności w całej polskiej kulturze.